

Handläggare:
Cecilia Rivard
08 508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-03-10

Kommunala väggar för graffiti

Svar på skrivelse från M och L

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna och Liberalerna om kommunala väggar för graffiti.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Pär Dahlqvist
avdelningschef

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden önskar Moderaterna och Liberalerna svar på frågor om följderna av att uppföra en legal graffitivägg. Sedan nolltoleransen för klotter upphörde har klotter och skadegörelse ökat, anser partierna. De befärar att legala väggar leder till otrygghet och förslumning av stadsdelsområdet.

I ett svar den 17 november förra året på ett medborgarförslag om graffitiväggar i stadsdelsområdet har nämnden en positiv inställning till legala graffitiväggar. Förvaltningen ser att det finns både lyckade och mindre lyckade exempel på lagliga väggar runtom i landet. Det skulle vara bra med centrala riktlinjer för hur stadens nämnder och bolagsstyrelser ska förhålla sig till legala graffitiväggar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi, stadsmiljö och strategi.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 22 oktober förra året lämnade Moderaterna och Liberalerna in en skrivelse där de önskar svar på tre frågor:

1. Kommer förvaltningen att följa upp utvecklingen i närområdet om legala graffitiväggar uppförs?
2. Vilka ekonomiska konsekvenser kommer eventuella graffitiväggar att få för nämndens budget?
3. Instämmer förvaltningen i den allvarliga problematiken med klotter som framförs i skrivelsen?

Partierna skriver att fria väggar är klotterfria väggar och de anser att Stockholms stad måste ha ett tydligt budskap att klotter inte accepteras. Klotter ökar otryggheten och minskar trivseln i närområdet. De tycker att det är olyckligt att nämndens majoritet vill investera i lagliga graffitiväggar.

Erfarenheter från Malmö visar att lagliga väggar även ökar spridningen av illegalt klotter och skadegörelse i området kring den lagliga väggen. Detta resulterar i höga saneringskostnader.

Sedan majoritetsskiftet hösten 2014, då nolltoleransen mot klotter upphörde, har efterlevnaden av stadens 24-timmarsgaranti för klottersanering kraftigt försämrats.

Moderaterna och Liberalerna ser allvarligt på majoritetens tillåtande inställning till klotter och graffiti och de anser att det är första steget på vägen mot förslumning. Farstabornas verklighet består inte av fint målade graffiti utan kladdande och klottrande på bostäder, affärslokaler och fordon. Majoritetens tillåtande inställning är direkt olämplig när antalet klotterbrott ökar kraftigt.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Till att börja med anser förvaltningen att det är viktigt att skilja på klotter och graffiti. Att graffiti är en konstform bör vi kunna vara ense om. Problemet är att den ibland utövas på fel ytor, alltså illegalt. Nämndens positiva svar den 17 november förra året på ett medborgarförslag om öppna graffitiväggar innebär inte att

det inom kort uppförs en graffitivägg i stadsdelsområdet. För att det ska vara någon mening med en graffitivägg bör det först finnas en grupp eller förening som visar ett intresse för att medverka i utformandet av en graffitivägg.

Nämnden inväntar idrottsnämndens svar på möjligheten att anordna en vägg på Kvickentorps bollplan. Framför allt ser vi fram emot centrala direktiv för hur staden gemensamt ska agera när det gäller möjligheten att måla graffiti lagligt utomhus.

Klotter, det begrepp som oftast nämns i skrivelsen, syns tyvärr alltför ofta på fasader, bänkar, skräpkorgar med mera och är inget annat än skadegörelse och vandalism. Klotter i bostadsområden och andra utomhusmiljöer bidrar till en känsla av otrygghet, vilket bland annat stadens trygghetsundersökning visar.

Problem med graffiti kan vara att den målas på platser där den inte är tillåten. Legala väggar kan vara ett sätt att minska förekomsten av illegala målningar i stadsdelsområdet. Malmö nämns som en stad där man inte lyckats fullt ut med lagliga väggar som metod för att minska skadegörelsen. Ett mer positivt exempel är Nyköping där det finns en öppen legal vägg som fungerar bra enligt kommunen.

Förvaltningen har varit i kontakt med trafikkontoret som ansvarar för saneringen av klotter. Den försämrade efterlevnaden av 24-timmarsgarantin beror på intrimningsproblem med kontorets nya driftsystem, appen ”Tyck till”. Appen som sådan har gjort det lättare att anmäla klotter men trafikkontoret hävdar också att det klottras mer än tidigare. Hur många procent av anmälningarna som klaras av inom 24 timmar skiljer sig inte mycket från tidigare år:

- År 2012, 94 procent
- År 2013, 98 procent
- År 2014, 98 procent
- År 2015, 94 procent

Förutsatt att en legal graffitivägg uppförs kommer förvaltningen att följa upp om väggen ger upphov till önskade effekter i närområdet. En viktig fråga att lösa är vilka som ska ansvara för att väggen sköts. Förvaltningen tror att ett brukaravtal kan vara ett bra alternativ.

Förvaltningen kan endast göra en ungefärlig uppskattning av kostnaderna för en graffitivägg. Anläggningskostnader beräknas till cirka 500 000 kronor och skötsel cirka 200 000 kronor per år. Skötseln av platsen inkluderar tömning samt deponi av farligt avfall och ökad frekvens av städning i området. För en graffitivägg krävs även bygglov.

Innan en vägg för graffitimålning uppförs skulle det vara bra om riktlinjer fastställs av kommunfullmäktige.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från M och L om kommunala graffitiväggar